

Υπόθεση C-408/22

Αίτηση προδικαστικής αποφάσεως

Ημερομηνία καταθέσεως:

20 Ιουνίου 2022

Αιτούν δικαστήριο:

Conseil d'État (Γαλλία)

Ημερομηνία της αποφάσεως του αιτούντος δικαστηρίου:

14 Ιουνίου 2022

Αναιρεσείων:

Ministre de l'Économie, des Finances et de la Relance

Αναιρεσίβλητη:

Bricolage Investissement France SA

CONSEIL D'ÉTAT [παραλειπόμενα]

[παραλειπόμενα]

[παραλειπόμενα] [παραλειπόμενα]

MINISTRE DE L'ÉCONOMIE, DES
FINANCES ET DE LA RELANCE
(ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ,
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ
ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ, ΓΑΛΛΙΑ)
κατά SA Bricolage Investissement
France

Le Conseil d'État (Συμβούλιο της Επικρατείας, Γαλλία) [παραλειπόμενα]

[παραλειπόμενα]

[παραλειπόμενα]

[παραλειπόμενα]

Συνεδρίαση της 1ης

Ιουνίου 2022

Απόφαση της 14ης

Ιουνίου 2022

Έχοντας υπόψη την ακόλουθη διαδικασία:

Η ανώνυμη εταιρία (SA) Bricolage Investissement France ζήτησε από το tribunal administratif de Montreuil (διοικητικό πρωτοδικείο Montreuil, Γαλλία) να την απαλλάξει, για ποσό ύψους 633 352 ευρώ, από τον φόρο εταιριών και τις πρόσθετες εισφορές που συνδέονται με τον φόρο αυτό, που κατέβαλε για τη χρήση που έκλεισε το 2012.

Με την απόφαση αριθ. 1806737 της 10ης Οκτωβρίου 2019, το δικαστήριο αυτό απέρριψε την προσφυγή της.

Με την απόφαση αριθ. 19VE04061 της 19ης Οκτωβρίου 2021, το cour administrative d'appel de Versailles (διοικητικό εφετείο Βερσαλλιών, Γαλλία) εξαφάνισε την απόφαση αυτή και έκανε δεκτή την προσφυγή της εταιρίας Bricolage Investissement France.

Με αίτηση αναιρέσεως και υπόμνημα απαντήσεως, που πρωτοκολλήθηκαν στις 19 Νοεμβρίου 2021 και στις 10 Μαΐου 2022, αντιστοίχως, [παραλειπόμενα] ο ministre de l'économie, des finances et de la relance (Υπουργός Οικονομίας, Οικονομικών και Ανάκαμψης, Γαλλία) ζητεί από το Conseil d'État (Συμβούλιο της Επικρατείας) να αναιρέσει την ως άνω απόφαση.

Υποστηρίζει ότι το cour administrative d'appel de Versailles (διοικητικό εφετείο Βερσαλλιών) παρέβη τις διατάξεις του άρθρου 223 B του code général des impôts (γενικού φορολογικού κώδικα), παρερμήνευσε το περιεχόμενο της απόφασης C-386/14 της 2ας Σεπτεμβρίου 2015 του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης και προέβη σε εσφαλμένο νομικό χαρακτηρισμό των πραγματικών περιστατικών, κρίνοντας ότι μητρική εταιρία που δεν αποτελεί μέλος ενοποιημένου φορολογικός ομίλου δύναται να αφαιρέσει από το φορολογητέο κέρδος της, χωρίς συνυπολογισμό του τμήματος εξόδων και λοιπών επιβαρύνσεων, το σύνολο των μερισμάτων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 216 του ίδιου κώδικα και καταβάλλονται από θυγατρικές της εγκατεστημένες σε άλλα, πλην της Γαλλίας, κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Με υπόμνημα αντικρούσεως που πρωτοκολλήθηκε στις 14 Απριλίου 2022, η εταιρία Bricolage Investissement France ζητεί την απόρριψη της αιτήσεως αναιρέσεως [παραλειπόμενα]. Υποστηρίζει ότι οι λόγοι αναιρέσεως που προβάλλονται με την αίτηση αναιρέσεως είναι αβάσιμοι.

[παραλειπόμενα]

Έχοντας υπόψη:

- τη Συνθήκη για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης·
- τον code général des impôts (γενικό φορολογικό κώδικα) και τον livre des procédures fiscales (κώδικα φορολογικών διαδικασιών)·
- την απόφαση της 2ας Σεπτεμβρίου 2015, *Groupe Steria SCA* (C-386/14) του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης·
- τον code de justice administrative (κώδικα διοικητικής δικονομίας)·

[παραλείπόμενα]

Έχοντας υπόψη τα ακόλουθα:

- 1 Από τα έγγραφα της δικογραφίας που υποβλήθηκαν στους δικαστές της ουσίας προκύπτει ότι η εταιρία Bricolage Investissement France, η οποία ανήκει εξ ολοκλήρου στην ανώνυμη εταιρία όμιλος Adeo, έλαβε το 2012 μερίσματα από την πολωνική θυγατρική της Leroy Merlin Pologne, η οποία της ανήκει εξ ολοκλήρου, και τα υπήγαγε, εν όψει του προσδιορισμού του οφειλόμενου για το οικονομικό έτος 2012 φόρου εταιριών, υπό το φορολογικό καθεστώς των μητρικών εταιριών που προβλέπεται στα άρθρα 145 και 216 του code général des impôts (γενικού φορολογικού κώδικα). Σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου I του τελευταίου άρθρου, αφαιρέσε το ποσό των μερισμάτων αυτών από το καθαρό κέρδος της, εξαιρουμένου τμήματος των εξόδων και λοιπών επιβαρύνσεων ίσου με το 5 %. Με ενδικοφανή προσφυγή που άσκησε αργότερα, η εταιρία Bricolage Investissement France ζήτησε την αφαίρεση του συνόλου των μερισμάτων που έλαβε από την πολωνική θυγατρική της, χωρίς συνυπολογισμό του τμήματος εξόδων και λοιπών επιβαρύνσεων. Μετά την απόρριψη της εν λόγω ενδικοφανούς προσφυγής, άσκησε προσφυγή ενώπιον του tribunal administratif de Montreuil (διοικητικού πρωτοδικείου Montreuil) με αίτημα τη μείωση, κατά το ύψος του εν λόγω τμήματος, του φορολογητέου κέρδους της για τη χρήση που έκλεισε το 2012 και την επιστροφή του αντιστοιχούντος φόρου. Ο ministre de l'économie, des finances et de la relance (Υπουργός Οικονομίας, Οικονομικών και Ανάκαμψης) ασκεί αναίρεση κατά της αποφάσεως της 19ης Οκτωβρίου 2021, με την οποία το cour administrative d'appel de Versailles (διοικητικό εφετείο Βερσαλλιών), αφού εξαφάνισε την απόφαση της 10ης Οκτωβρίου 2019 με την οποία το tribunal administratif (διοικητικό πρωτοδικείο) είχε απορρίψει τα αιτήματα της εν λόγω εταιρίας, την απάλλαξε από τον φόρο εταιριών και τις πρόσθετες εισφορές που συνδέονται με τον φόρο αυτό και οφείλονται για τη χρήση που έκλεισε το 2011 κατά το μέτρο της φορολογικής ουδετερότητας του τμήματος που είχε συνυπολογίσει στο κέρδος της.
- 2 Το άρθρο 216, παράγραφος 1, του code général des impôts (γενικού φορολογικού κώδικα), όπως ίσχυε κατά το χρόνο της διαφοράς, ορίζει ότι μια μητρική εταιρία δύναται να αφαιρέσει από το συνολικό καθαρό κέρδος της το καθαρό προϊόν της συμμετοχής, που γεννά δικαίωμα για την εφαρμογή του καθεστώτος των μητρικών εταιριών, το οποίο έχει λάβει κατά τη διάρκεια οικονομικού έτους, ύστερα από έκπτωση ενός τμήματος εξόδων και λοιπών επιβαρύνσεων, το οποίο

καθορίζεται ομοιόμορφα στο 5 % του συνολικού προϊόντος των συμμετοχών, συμπεριλαμβανομένης της πιστώσεως φόρου. Κατά το άρθρο 223 Α του ίδιου κώδικα, όπως ίσχυε τότε, το οποίο αφορά τις προϋποθέσεις υπαγωγής στο καθεστώς φορολογικής ενσωμάτωσης: «Μια εταιρία μπορεί να αποτελεί τη μόνη υπόχρεη για την καταβολή του φόρου εταιριών που οφείλεται επί του συνόλου των αποτελεσμάτων του ομίλου που απαρτίζεται από την ίδια και τις εταιρίες των οποίων κατέχει το 95 % τουλάχιστον του κεφαλαίου, συνεχώς καθ' όλο το οικονομικό έτος, αμέσως ή εμμέσως μέσω των εταιριών του ομίλου ή μόνιμων εγκαταστάσεων που αποτελούν μέλη του ομίλου [...]. / Μέλη του ομίλου μπορούν να είναι μόνον οι εταιρίες ή οι μόνιμες εγκαταστάσεις οι οποίες συναίνεσαν και τα αποτελέσματα των οποίων υπόκεινται σε φόρο εταιριών υπό τις προϋποθέσεις της γενικής φορολογικής νομοθεσίας ή κατά τους όρους που προβλέπονται στο άρθρο 214. [...]. Κατά το άρθρο 223 Β του ίδιου κώδικα, όπως ίσχυε κατά τον χρόνο της διαφοράς, το οποίο ορίζει το καθεστώς της φορολογικής ενσωμάτωσης: «Το συνολικό αποτέλεσμα καθορίζεται από τη μητρική εταιρία κατόπιν αθροίσεως των αποτελεσμάτων κάθε εταιρίας του ομίλου, τα οποία έχουν προσδιορισθεί με βάση τους κανόνες της γενικής φορολογικής νομοθεσίας ή με τον τρόπο που προβλέπεται στο άρθρο 214. / Το συνολικό αποτέλεσμα μειώνεται κατά το τμήμα εξόδων και λοιπών επιβαρύνσεων που συνδέονται με τα προϊόντα συμμετοχής που λαμβάνει εταιρία του ομίλου από εταιρία μέλος του ομίλου για διάστημα μεγαλύτερο του οικονομικού έτους και με τα προϊόντα συμμετοχής που λαμβάνει εταιρία του ομίλου από ενδιάμεση εταιρία, τα οποία η μητρική εταιρία αποδεικνύει ότι προέρχονται από προϊόντα συμμετοχής που καταβάλλει εταιρία μέλος του ομίλου για διάστημα μεγαλύτερο του οικονομικού έτους χωρίς να έχουν ήδη γίνει συναφώς διορθώσεις κατ' εφαρμογήν του παρόντος ή του τρίτου εδαφίου. [...].»

- 3 Το άρθρο 49 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης ορίζει τα εξής: «Στο πλαίσιο των κατωτέρω διατάξεων, οι περιορισμοί της ελευθερίας εγκαταστάσεως των υπηκόων ενός κράτους μέλους στην επικράτεια ενός άλλου κράτους μέλους απαγορεύονται. Η απαγόρευση αυτή εκτείνεται επίσης στους περιορισμούς για την ίδρυση πρακτορείων, υποκαταστημάτων ή θυγατρικών εταιρειών από τους υπηκόους ενός κράτους μέλους που είναι εγκατεστημένοι στην επικράτεια άλλου κράτους μέλους (...).»
- 4 Με την απόφαση της 2ας Σεπτεμβρίου 2015, Groupe Steria SCA (C-386/14), το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης έκρινε ότι το άρθρο 49 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης πρέπει να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι αντιτίθεται σε εθνική νομοθεσία κράτους μέλους σχετική με καθεστώς φορολογικής ενσωμάτωσης δυνάμει της οποίας μητρική εταιρία επικεφαλής ενοποιημένου ομίλου επωφελείται από τη φορολογική ουδετερότητα στην οποία υπόκειται ο συνυπολογισμός τμήματος των εξόδων και των λοιπών επιβαρύνσεων, το οποίο έχει οριστεί κατ' αποκοπήν σε 5 % του καθαρού ποσού των μερισμάτων, για τα μερίσματα που καταβάλλουν σε αυτήν ημεδαπές εταιρίες που αποτελούν τμήμα του ενοποιημένου φορολογικώς ομίλου, ενώ παρόμοια ουδετεροποίηση δεν αναγνωρίζεται, σύμφωνα με την ίδια νομοθεσία, για τα μερίσματα που της διανέμουν οι θυγατρικές της που είναι εγκατεστημένες σε

άλλο κράτος μέλος, οι οποίες, εάν ήταν ημεδαπές, θα μπορούσαν αντικειμενικά, εφόσον το επιθυμούσαν, να ενταχθούν στον ενοποιημένο φορολογικός όμιλο.

- 5 Ο Υπουργός υποστηρίζει ότι το cour administrative d'appel (διοικητικό εφετείο) υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο κρίνοντας ότι η εταιρία Bricolage Investissement France μπορούσε να προβάλει, προς στήριξη του αιτήματός της για μείωση του ποσού του φόρου εταιριών που κατέβαλε για τη χρήση που έκλεισε το 2012, ότι το άρθρο 223 B του code général des impôts (γενικού φορολογικού κώδικα) παραβίαζε την ελευθερία εγκαταστάσεως καθόσον δεν προέβλεπε τη δυνατότητα ουδετεροποίησης του τμήματος των εξόδων και λοιπών επιβαρύνσεων που συνυπολογίσθηκε όσον αφορά τα προϊόντα συμμετοχής που προέρχονται από θυγατρικές εγκατεστημένες σε άλλο, πλην της Γαλλίας, κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, οι οποίες πληρούν τα κριτήρια της ένταξης στο καθεστώς φορολογικής ενσωματώσεως, μη λαμβάνοντας υπόψη, ως στερούμενο επιρροής συναφώς, το γεγονός ότι η εν λόγω μητρική εταιρία, παρά την ύπαρξη κεφαλαιακών δεσμών με άλλες γαλλικές εταιρίες οι οποίοι επιτρέπουν τη συγκρότηση ενοποιημένου φορολογικός ομίλου, δεν ανήκε σε τέτοιο όμιλο.
- 6 Εγείρει σοβαρή δυσκολία ερμηνείας του δικαίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης το ζήτημα αν το άρθρο 49 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης αντιτίθεται σε νομοθεσία κράτους μέλους σχετική με καθεστώς φορολογικής ενσωματώσεως δυνάμει της οποίας μητρική εταιρία επικεφαλής ενοποιημένου ομίλου επωφελείται από τη φορολογική ουδετερότητα του τμήματος των εξόδων και των λοιπών επιβαρύνσεων που έχει συνυπολογισθεί στα αποτελέσματά της όσον αφορά τα μερίσματα που λαμβάνει από εγκατεστημένες στην ημεδαπή θυγατρικές που αποτελούν τμήμα του ενοποιημένου φορολογικός ομίλου καθώς και, προκειμένου να ληφθεί υπόψη η μνημονευόμενη στη σκέψη 4 απόφαση του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όσον αφορά τα μερίσματα που καταβάλλονται από θυγατρικές εγκατεστημένες σε άλλο κράτος μέλος οι οποίες, εάν ήταν εγκατεστημένες στην ημεδαπή, θα μπορούσαν αντικειμενικά, εφόσον το επιθυμούσαν, να ενταχθούν στον ενοποιημένο φορολογικός όμιλο, αλλά η οποία δεν αναγνωρίζει σε εγκατεστημένη στην ημεδαπή μητρική εταιρία η οποία, παρά την ύπαρξη κεφαλαιακών δεσμών με άλλες εγκατεστημένες στην ημεδαπή οντότητες, οι οποίοι παρέχουν τη δυνατότητα συγκροτήσεως ενοποιημένου φορολογικός ομίλου, δεν επέλεξε να ανήκει σε τέτοιον όμιλο, το πλεονέκτημα της εν λόγω ουδετερότητας, όσον αφορά τόσο τα μερίσματα που της διανέμουν οι εγκατεστημένες στην ημεδαπή θυγατρικές της, όσο και εκείνα που προέρχονται από θυγατρικές της εγκατεστημένες σε άλλα κράτη μέλη οι οποίες πληρούν τα λοιπά, πλην του τόπου εγκαταστάσεως, κριτήρια ένταξης σε ενοποιημένο φορολογικός όμιλο.
- 7 Για το ζήτημα αυτό πρέπει, επομένως, να υποβληθεί προδικαστικό ερώτημα στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 267, πρώτο εδάφιο, στοιχείο β', της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και, έως ότου αυτό αποφανθεί, πρέπει να ανασταλεί η διαδικασία επί της αιτήσεως αναιρέσεως του ministre de l'économie, des finances et de la relance (Υπουργού Οικονομίας, Οικονομικών και Ανάκαμψης).

Α Π Ο Φ Α Σ Ι Ζ Ε Ι:

Άρθρο 1: Αναστέλλει τη διαδικασία επί της αιτήσεως αναιρέσεως του ministre de l'économie, des finances et de la relance (Υπουργού Οικονομίας, Οικονομικών και Ανάκαμψης) έως ότου αποφανθεί το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης επί του ερωτήματος αν αντιτίθεται το άρθρο 49 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε νομοθεσία κράτους μέλους σχετική με καθεστώς φορολογικής ενσωματώσεως δυνάμει της οποίας μητρική εταιρία επικεφαλής ενοποιημένου ομίλου επωφελείται από τη φορολογική ουδετερότητα του τμήματος των εξόδων και των λοιπών επιβαρύνσεων που έχει συνυπολογισθεί στα αποτελέσματά της όσον αφορά τα μερίσματα που λαμβάνει από εγκατεστημένες στην ημεδαπή εταιρίες που αποτελούν τμήμα του ενοποιημένου φορολογικός ομίλου καθώς και, προκειμένου να ληφθεί υπόψη η απόφαση της 2ας Σεπτεμβρίου 2015, *Groupe Steria SCA* (C-386/14), όσον αφορά τα μερίσματα που λαμβάνει από θυγατρικές εγκατεστημένες σε άλλο κράτος μέλος, οι οποίες, εάν ήταν εγκατεστημένες στην ημεδαπή, θα μπορούσαν αντικειμενικά, εφόσον το επιθυμούσαν, να ενταχθούν στον ενοποιημένο φορολογικός όμιλο, αλλά η οποία δεν αναγνωρίζει σε εγκατεστημένη στην ημεδαπή μητρική εταιρία η οποία, παρά την ύπαρξη κεφαλαιακών δεσμών με άλλες εγκατεστημένες στην ημεδαπή οντότητες, οι οποίοι παρέχουν τη δυνατότητα συγκροτήσεως ενοποιημένου φορολογικός ομίλου, δεν επέλεξε να ανήκει σε τέτοιον όμιλο, το πλεονέκτημα της εν λόγω ουδετερότητας, όσον αφορά τόσο τα μερίσματα που της διανέμουν οι εγκατεστημένες στην ημεδαπή θυγατρικές της, όσο και εκείνα που προέρχονται από θυγατρικές της εγκατεστημένες σε άλλα κράτη μέλη οι οποίες πληρούν τα λοιπά, πλην του τύπου εγκαταστάσεως, κριτήρια ένταξης σε ενοποιημένο φορολογικός όμιλο.

[παραλειπόμενα] Εκδόθηκε στις 14 Ιουνίου 2022.

[παραλειπόμενα]

[παραλειπόμενα]

[παραλειπόμενα]

[παραλειπόμενα]

[παραλειπόμενα]